ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

και επικοινωνία

Ένα βιβλίο γεννιέται

Για να κυκλοφορήσει ένα βιβλίο χρειάζονται πολλοί άνθρωποι:

Ένας συγγραφέας έχει μια ιδέα και γράφει ένα βιβλίο.

Ο εκδότης συζητάει με το συγγραφέα και αποφασίζει να εκδώσει το βιβλίο.

Ένας καλλιτέχνης το εικονογραφεί. Φτιάχνει και το εξώφυλλο.

Το βιβλίο γράφεται σ' ένα κομπιούτερ. Διορθώνονται τα λάθη και μαζί με τις εικόνες καταγράφεται σ' ένα ειδικό φιλμ.

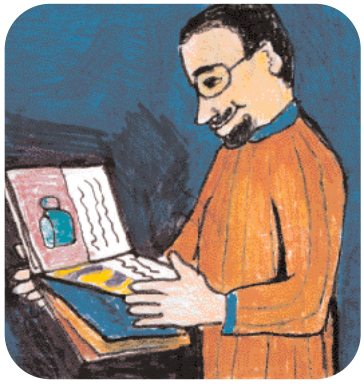

Ο επιμελητής της έκδοσης έχει φροντίσει να είναι όμορφο το βιβλίο σελίδα προς σελίδα.

Ο τυπογράφος το τυπώνει σε πολλά αντίτυπα.

Ο βιβλιοδέτης δένει τις σελίδες και φτιάχνει τα βιβλία.

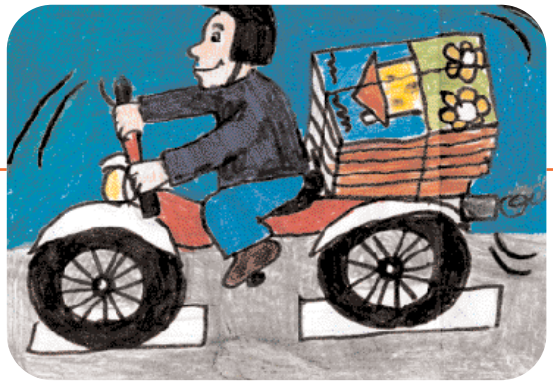

Στη συνέχεια τα βιβλία μεταφέρονται στα βιβλιοπωλεία.

Εκεί μπορούμε να τα αγοράσουμε.

Είδατε πόσο πολλοί άνθρωποι εργάζονται για να γίνει ένα βιβλίο;
Αυτό είναι απαραίτητο σήμερα, για την παραγωγή όχι μόνο των βιβλίων αλλά όλων των αγαθών.
Συζητήστε στην τάξη σας πόσες διαφορετικές εργασίες χρειάζονται για να φτάσει το νερό ή το ηλεκτρικό φως στα σπίτια μας,
ή για να φτάσουν στα μαγαζιά τα ρούχα που αγοράζουμε,
ή για να φτάσει ένα γράμμα στον παραλήπτη του.

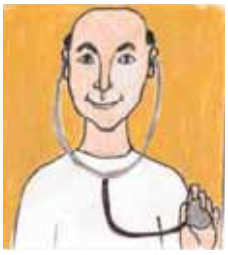

Ποιο είναι το επάγγελμα των ανθρώπων στις εικόνες;
Τι προσφέρουν στον καθένα από μας, σε όλους μας, στην κοινωνία;

Τα Βιβλία κοντά μας

Στις βιβλιοθήκες υπάρχουν πολλά βιβλία.
Μπορούμε να τα μελετάμε εκεί ή να τα δανειζόμαστε για το σπίτι. Βιβλιοθήκες υπάρχουν παντού σήμερα:
στα σχολεία, στις γειτονιές των μεγάλων πόλεων, σε ιδρύματα,
στα πανεπιστήμια και αλλού.
Υπάρχουν και κινητές βιβλιοθήκες.
Πώς όμως ταξινομούνται τα βιβλία στις βιβλιοθήκες;
Οι παρακάτω καρτέλες δανεισμού σάς δίνουν μερικές ιδέες.
Υπάρχουν και άλλοι τρόποι ταξινόμησης,
όπως σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Καρτέλα για το βιβλίο.

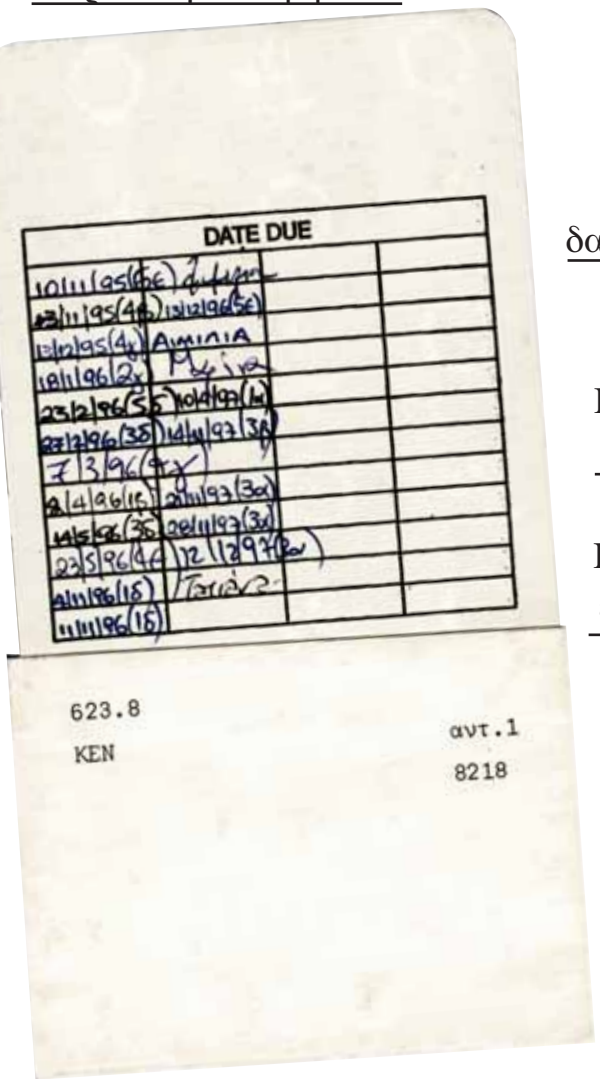

Καρτέλα βιβλιοθηκάριου.

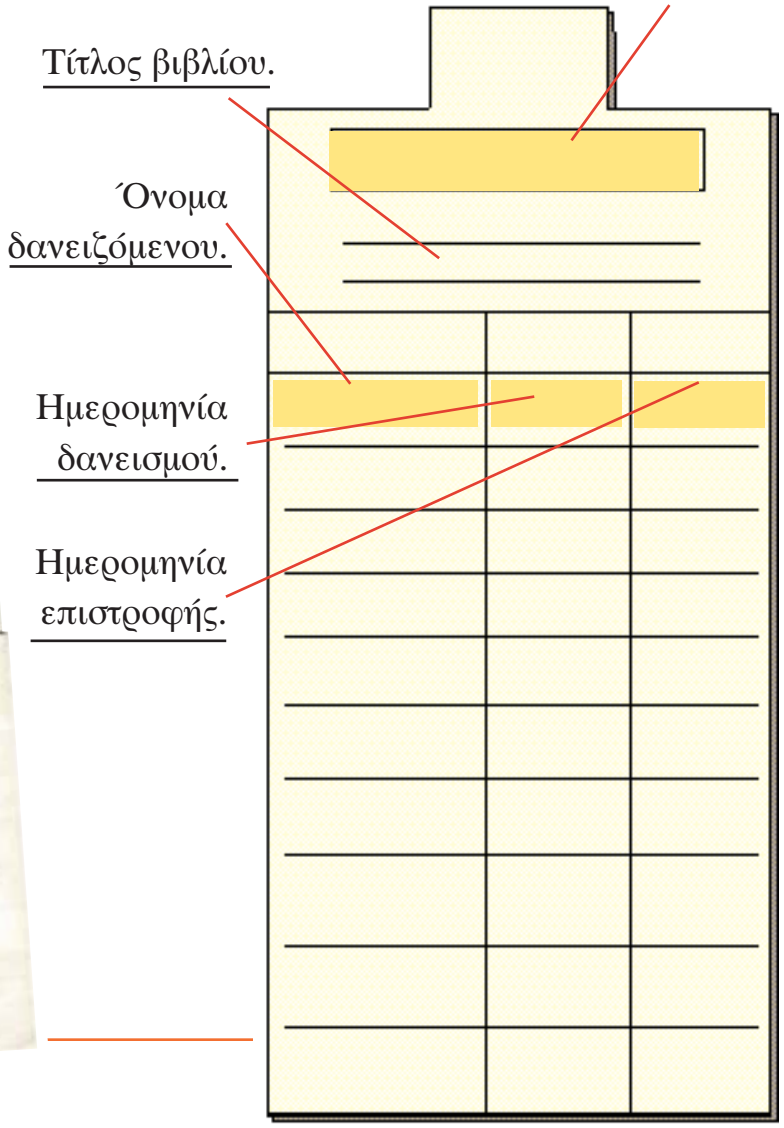

Μια εφημερίδα, μια είδηση

Στην αρχαία Ρώμη έγραφαν τις κυριότερες πληροφορίες σ' έναν τοίχο, στη μεγαλύτερη πλατεία. Αυτή ήταν η πρώτη εφημερίδα τοίχου.
Αργότερα οι άνθρωποι μάθαιναν τα νέα από τους ντελάληδες και από τους ταξιδευτές στις ταβέρνες.
Αυτοί ήταν κάτι σαν άνθρωποι-εφημερίδες.
Στη σύγχρονη εποχή τα νέα τα μαθαίνουμε από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τις εφημερίδες.
Οι εφημερίδες κυκλοφορούν κάθε μέρα και μοιράζονται σε όλη τη χώρα.

Πάρτε μια εφημερίδα. Προσπαθήστε να καταλάβετε πόσοι άνθρωποι εργάστηκαν για να την ετοιμάσουν.
Συζητήστε με το δάσκαλο ή τη δασκάλα σας για τον εκδότη, τους δημοσιογράφους, τους ρεπόρτερ, τους φωτογράφους, τους γραμματείς, το τμήμα διαφήμισης, τους τυπογράφους, τους διανομείς, τους εφημεριδοπώλες.
Τι θέματα αποτελούν την ύλη μιας εφημερίδας;
Πάρτε μια εφημερίδα και ταξινομήστε τα θέματα σε οικονομικά, πολιτικά, κοινωνικά, διεθνή, εκπαιδευτικά, καλλιτεχνικά, βιβλιοπαρουσιάσεις, μικρές αγγελίες... Τι άλλα θέματα μπορείτε να βρείτε σε μια εφημερίδα;
Ποια από αυτά τα θέματα σας ενδιαφέρουν;
Τι άλλο θα θέλατε να περιέχει μια εφημερίδα;

Προτεινόμενη Δραστηριότητα

Στις 2 Ιανουαρίου του 1997 η Κόρινθος πλημμύρισε από τα νερά μιας καταρρακτώδους βροχής. Πολλοί κάτοικοι έμειναν άστεγοι. Πολλά σπίτια και καταστήματα πλημμύρισαν.
΄Εγινε μεγάλη καταστροφή.
Διαβάστε μερικούς τίτλους εφημερίδων της επόμενης μέρας:

ΤΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ Η ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ

ΠΑΡΕΛΥΣΕ Ο ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ

ΤΟ «ΕΛ ΝΙΝΙΟ» ΧΤΥΠΑΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ. ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗΣ ΞΕΠΕΡΑΣΕ ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΗΣ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

Ο ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ ΞΕΡΙΑΣ ΑΙΦΝΙΔΙΑΣΕ ΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ

Πού διαφέρουν οι πληροφορίες στις παραπάνω εφημερίδες; Γιατί;
Γράψτε τίτλους για ένα γεγονός που συνέβη στην περιοχή σας, ας πούμε για τις πλημμύρες του 1998.
Δώστε ο ένας στον άλλο τους τίτλους σας.
Τι διαφορές παρατηρείτε;
Πόσο διαφέρουν οι πληροφορίες που ακούμε ή διαβάζουμε από ένα πραγματικό γεγονός;

Παίξτε το «χαλασμένο τηλέφωνο»:
Μπείτε σε κύκλο. Ο πρώτος στη σειρά του κύκλου ψιθυρίζει στο αυτί του επόμενου μια λέξη.
Συνεχίζετε μέχρι να τελειώσουν τα παιδιά του κύκλου.
Μετά ο τελευταίος ανακοινώνει τη λέξη που άκουσε.

Όσα νομίζουμε και δεν μπορούμε να ξέρουμε

Πολλές φορές νομίζουμε ότι κάτι το ξέρουμε
χωρίς να το έχουμε μελετήσει.
Συχνά οι γνώσεις μας δε φτάνουν για να δώσουμε σωστές απαντήσεις
στα ερωτήματά μας.

Για παράδειγμα, κοιτάξτε με προσοχή τις παρακάτω εικόνες
και προσπαθήστε να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

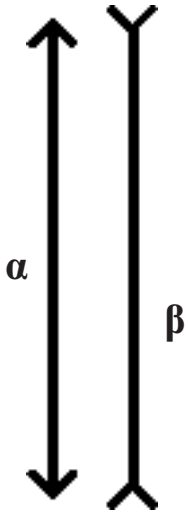

1 Είναι οι γραμμές ίσες ή η μια είναι μεγαλύτερη από την άλλη;

2 Πόσες φορές το λεπτό χτυπάει η καρδιά σου;

3 Φτιάξτε με χαρτόνι και μαρκαδόρους έναν τέτοιο δίσκο. Γυρίστε τον πολύ γρήγορα. Τι βλέπετε ;

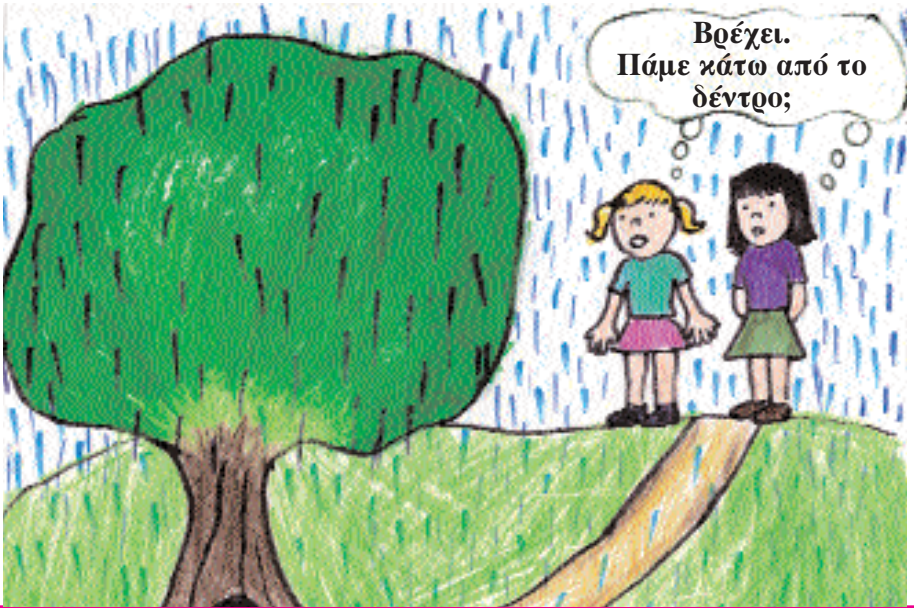

4 Τι πρέπει να κάνουν τα παιδιά σε αυτή την περίπτωση;

Βρήκατε τις απαντήσεις; Είστε σίγουροι ότι βρήκατε τις σωστές απαντήσεις; Πλησιάσατε την αλήθεια ή αυτό που ονομάζουμε επιστημονική γνώση; Έχουμε πολλούς τρόπους για να φτάσουμε στην επιστημονική γνώση, όπως η παρατήρηση, το πείραμα, τα όργανα μέτρησης και καταγραφής, η μελέτη...

Παρακάτω σας προτείνουμε τρόπους για να βεβαιωθείτε για την ορθότητα των απαντήσεών σας στις προηγούμενες ερωτήσεις.

Για την πρώτη ερώτηση μπορείτε να μετρήσετε με τα κατάλληλα όργανα.

Για τη δεύτερη ερώτηση παρατηρήστε και μετρήστε με τη βοήθεια ενός ρολογιού. Δεν πειράζει να κάνετε λάθος, δοκιμάστε ξανά.

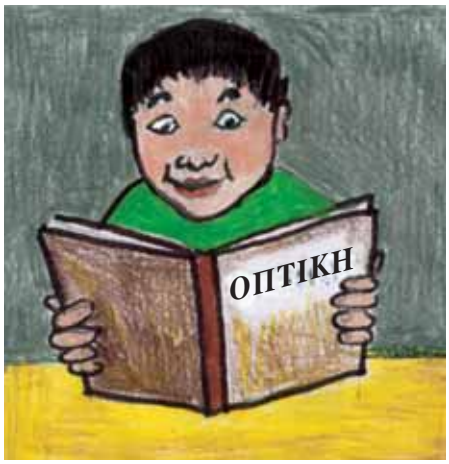

Για την τρίτη ερώτηση, αφού πειραματιστείτε, διαβάστε το κατάλληλο βιβλίο ή ρωτήστε το δάσκαλό σας.

Για την τέταρτη ερώτηση σκεφτείτε με προσοχή. Συνδυάστε όλη την παλιότερη γνώση σας για να καταλήξετε σε λογικά συμπεράσματα.

Με τον ίδιο περίπου τρόπο που εργαστήκατε εσείς εργάζονται
και οι επιστήμονες για να γνωρίσουν την πραγματικότητα.
Κάθε επιστήμη μελετά ένα ξεχωριστό κομμάτι του κόσμου γύρω μας. Χρησιμοποιεί ξεχωριστές μεθόδους κάθε φορά,
ανάλογα με το αντικείμενο μελέτης.
Για παράδειγμα, η φυσική χρησιμοποιεί το πείραμα,
τους μαθηματικούς υπολογισμούς και την παρατήρηση.
Η ιατρική χρησιμοποιεί την παρατήρηση,
την εργαστηριακή έρευνα, τους μαθηματικούς υπολογισμούς
και τη στατιστική.
Η ιστορία χρησιμοποιεί την παρατήρηση, τις ανασκαφές
και την εργαστηριακή εξέταση των αντικειμένων από το παρελθόν.
Εξετάζει ακόμη τα κείμενα που έγραψαν οι άνθρωποι παλιότερα. Προσπαθεί έτσι να ερμηνεύσει και να γνωρίσει καλύτερα το παρελθόν.

Αστρονόμος.

Μικροβιολόγος.

Αρχαιολόγος.

Ποιους άλλους επιστημονικούς κλάδους γνωρίζετε;
Καλέστε στην τάξη σας έναν επιστήμονα, για παράδειγμα ένα γεωπόνο. Ζητήστε του να σας μιλήσει για την επιστήμη του
και για τις μεθόδους αυτής της επιστήμης.

Συζητήστε στην τάξη για την επιστήμη στα παλιότερα χρόνια (αρχαιότητα, μεσαίωνας, αναγέννηση). Κάντε συγκρίσεις με την επιστήμη σήμερα.

ΤΕΧΝΗ
και επικοινωνία
Θέατρο

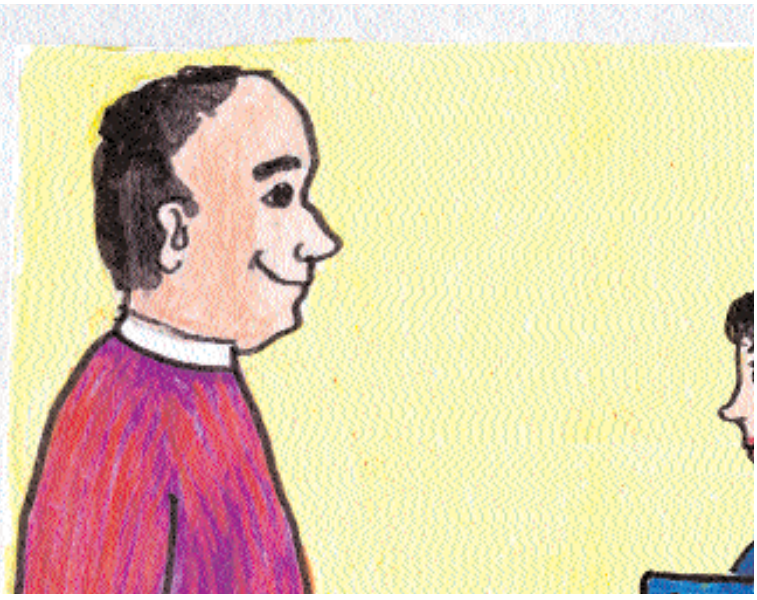

Το θέατρο είναι ένας ιδιαίτερος τρόπος ανταλλαγής πληροφοριών, μηνυμάτων, ιδεών, συναισθημάτων. Με το θέατρο μπορούμε να γελάσουμε, να κλάψουμε, να ξαφνιαστούμε. Ζούμε την πραγματικότητα μέσα από τους δρόμους της φαντασίας.

Ακούμε λέξεις,
βλέπουμε εκφράσεις και κινήσεις.

Γιατί οι ηθοποιοί φοράνε μάσκες μερικές φορές ;

Προτεινόμενες Δραστηριότητες

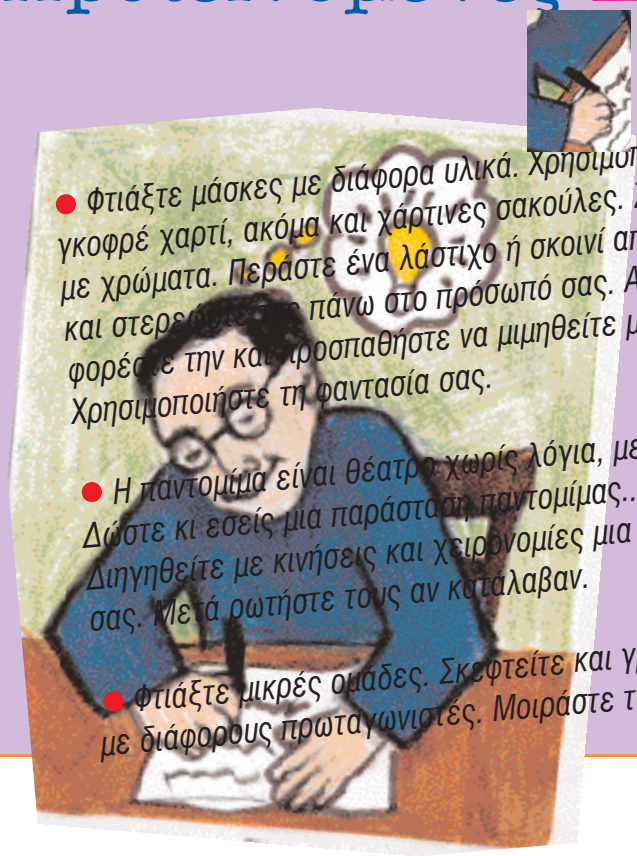

- *Φτιάξτε μάσκες με διάφορα υλικά. Χρησιμοποιήστε χρωματιστά χαρτόνια, γκοφρέ χαρτί, ακόμα και χάρτινες σακούλες. Ζωγραφίστε τις μάσκες σας με χρώματα. Περάστε ένα λάστιχο ή σκοινί από δύο τρύπες στα πλάγια και στερεώστε το πάνω στο πρόσωπό σας. Αν φτιάξετε μια μάσκα γάτας, φορέστε την και προσπαθήστε να μιμηθείτε με το σώμα σας τις κινήσεις της γάτας. Χρησιμοποιήστε τη φαντασία σας.*

- *Η παντομίμα είναι θέατρο χωρίς λόγια, με εκφράσεις και κινήσεις του σώματος. Δώστε κι εσείς μια παράσταση παντομίμας... Διηγηθείτε με κινήσεις και χειρονομίες μια πολύ μικρή ιστορία στους συμμαθητές σας. Μετά ρωτήστε τους αν κατάλαβαν.*

- *Φτιάξτε μικρές ομάδες. Σκεφτείτε και γράψτε μια μικρή ιστορία με διάφορους πρωταγωνιστές. Μοιράστε τους ρόλους και παίξτε την ιστορία.*

Μουσική – χορός

Αγαπάτε τη μουσική; Ποια μουσική σάς αρέσει;
Πείτε ένα τραγούδι που ξέρετε από πολύ μικροί.

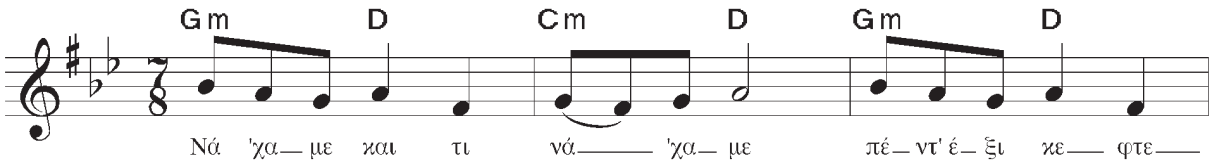

Αυτή είναι η γραπτή γλώσσα της μουσικής.
Τα σημαδάκια λέγονται νότες και γράφονται στο πεντάγραμμο.
Όποιος ξέρει μουσική μπορεί να διαβάζει αυτές τις νότες.
Μπορεί να τις κάνει ήχους παίζοντας ένα μουσικό όργανο.

Παίξτε με τους ήχους.
Πώς ακούγεται μια πόρτα που τρίζει;
Πώς ένα μωρό που κλαίει;
Πώς ένας άνθρωπος που γελάει;
Πώς ένα πουλάκι που κελαϊδάει;
Πώς ένα χαρτί που σκίζεται;

Ακούγοντας μουσική,
πολλές φορές οι άνθρωποι
νιώθουν την ανάγκη να εκφραστούν
με το σώμα τους. Τότε χορεύουν.

Ο χορός είναι μια γλώσσα δίχως λόγια. Είναι μια γλώσσα του σώματος.
Πού χορεύουν οι άνθρωποι; Συζητήστε τις εικόνες.
Πώς νομίζετε ότι αισθάνονται οι άνθρωποι στις φωτογραφίες;
Νομίζετε πως η μουσική ενώνει τους ανθρώπους;

Προτεινόμενη Δραστηριότητα

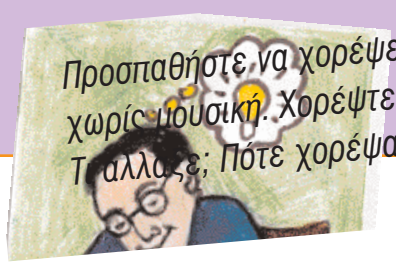

Ζωγραφική

Παρατηρήστε πολύ προσεκτικά τους πίνακες.
Τι δείχνουν;
Τι νιώθετε βλέποντάς τους;
Σας αρέσουν τα χρώματά τους;
Ποιον πίνακα προτιμάτε; Γιατί;

Ντα Βίντσι, «Μόνα Λίζα».

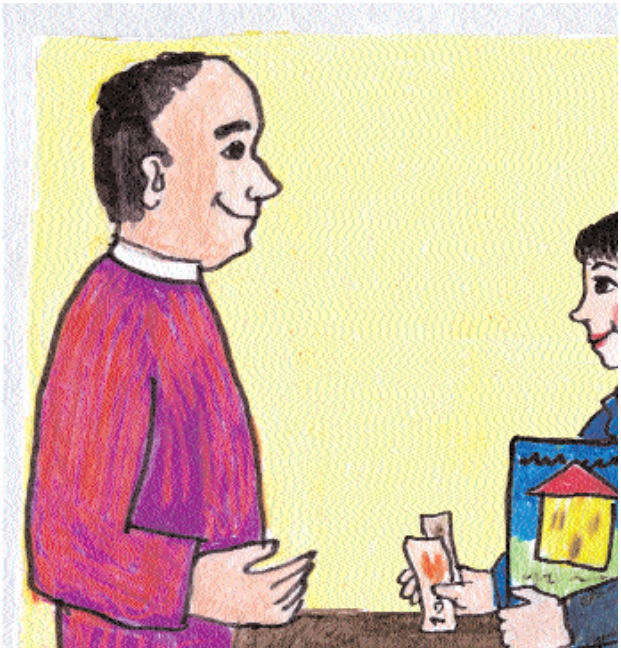

Κλέε, «Σενέτσιο».

Γουόρχολ, «Μέριλιν Μονρόε».

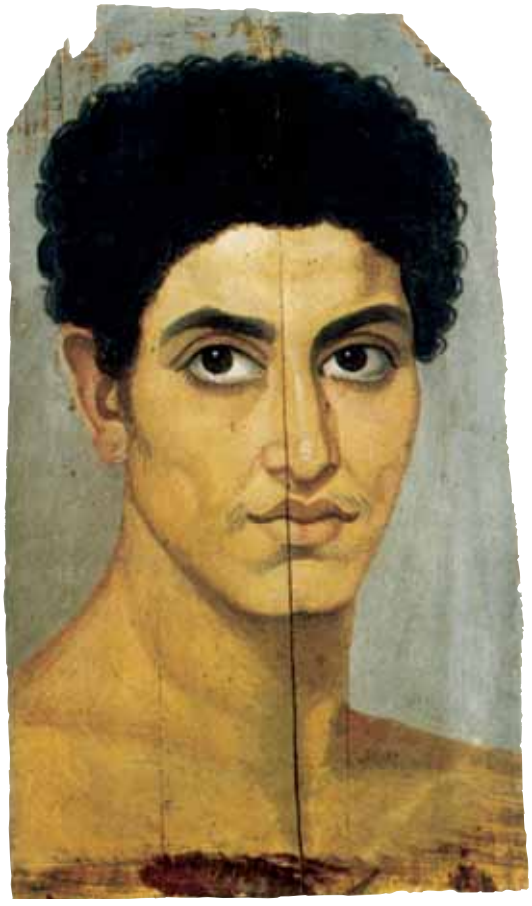

Πορτρέτο από το Φαγιούμ της Αιγύπτου.

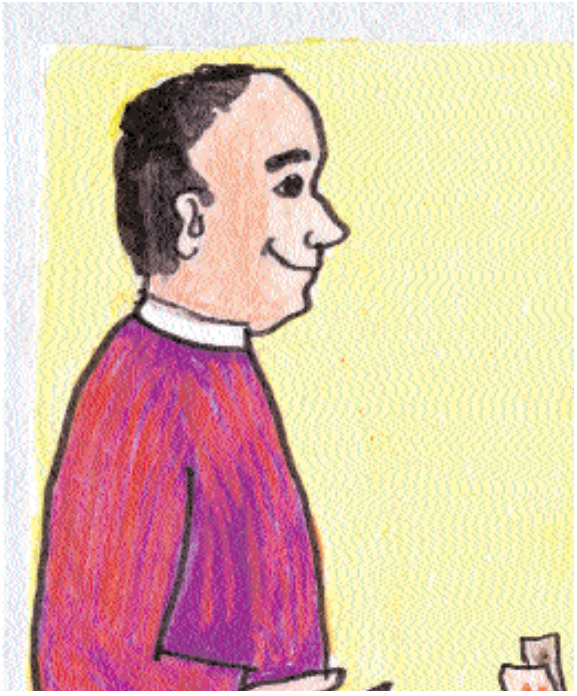

Ρέμπραντ, «Αυτοπροσωπογραφία».

Ματίς,« Η γυναίκα με το καπέλο».

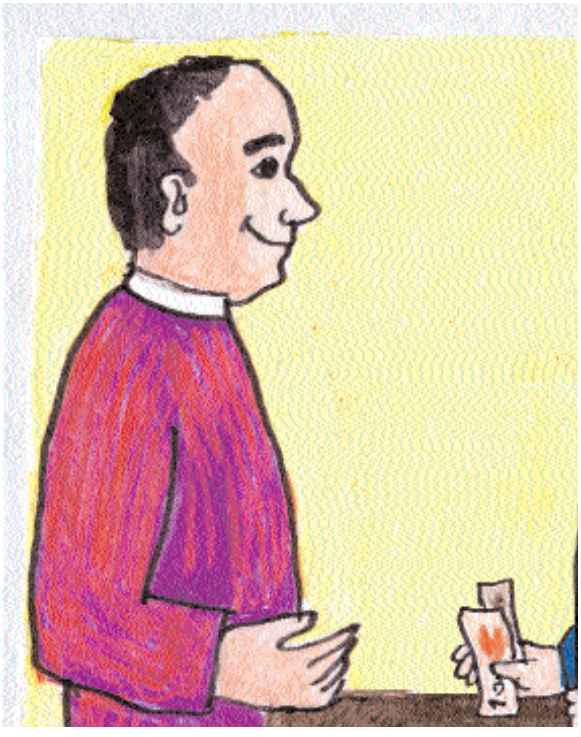

Βαν Γκόγκ , «Αυτοπροσωπογραφία».

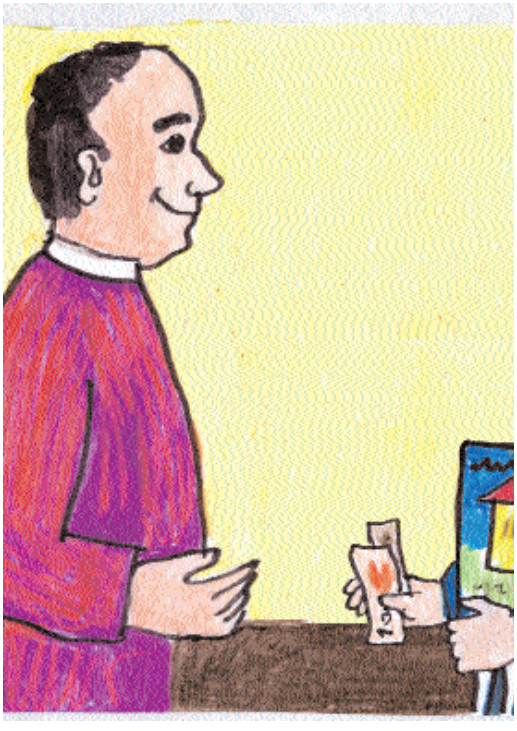

Αρτσιμπόλντο, «Καλοκαίρι».

Με τη ζωγραφική μπορείς να πλάσεις εικόνες με τη φαντασία σου.
Κάποιοι πίνακες δείχνουν πραγματικές εικόνες, κάποιοι όχι.
Η ζωγραφική μιλάει σε όλους τους ανθρώπους με την ίδια γλώσσα.
Όμως ο καθένας την καταλαβαίνει με το δικό του τρόπο.

Πικάσο, «Γκουέρνικα».

Τι νιώθεις βλέποντας αυτούς τους πίνακες;
Ποιος αναφέρεται στον πόλεμο και ποιος στην ειρήνη;
Από πού το κατάλαβες;

Πικάσο,
«Το παιδί με το περιστέρι».

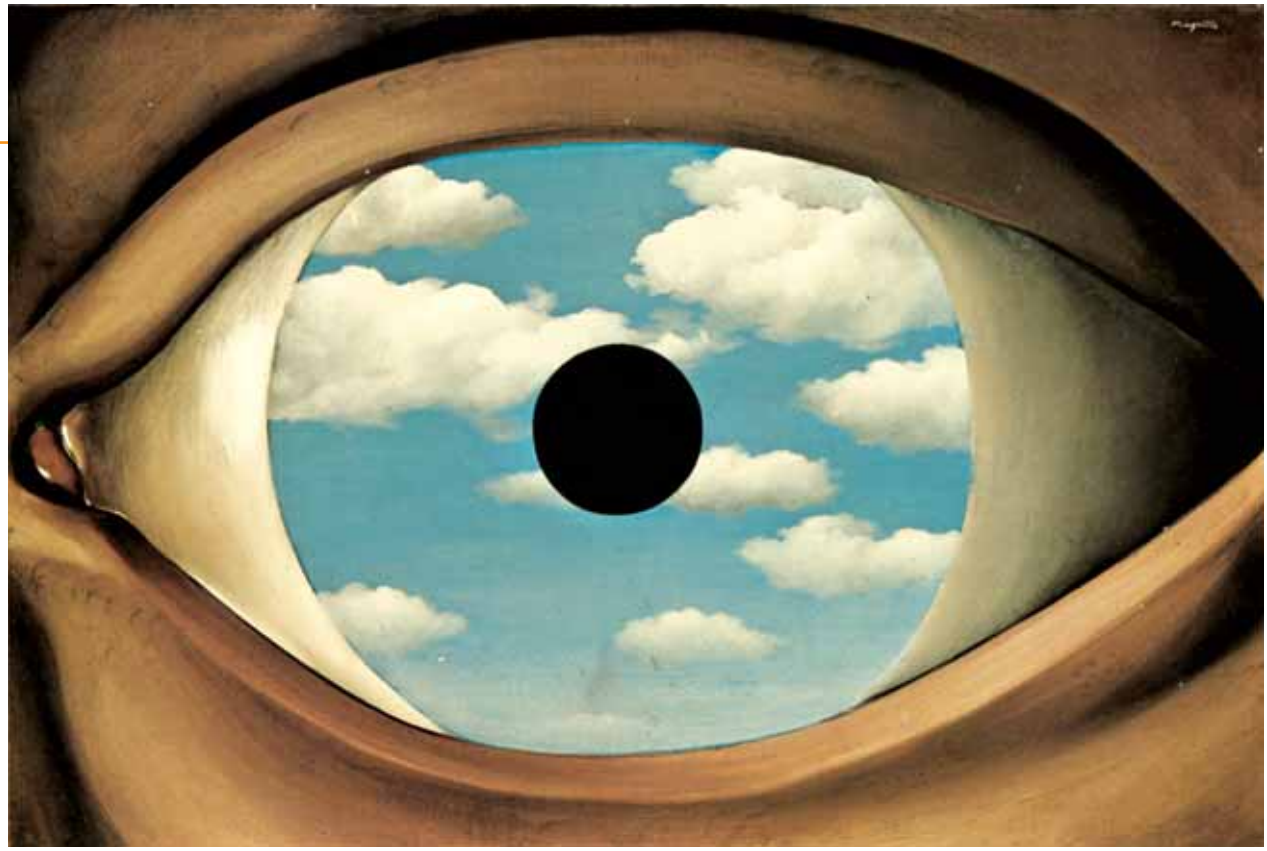

Μαγκρίτ, «Το μάτι».

Αραβική τέχνη, «Πόλο».

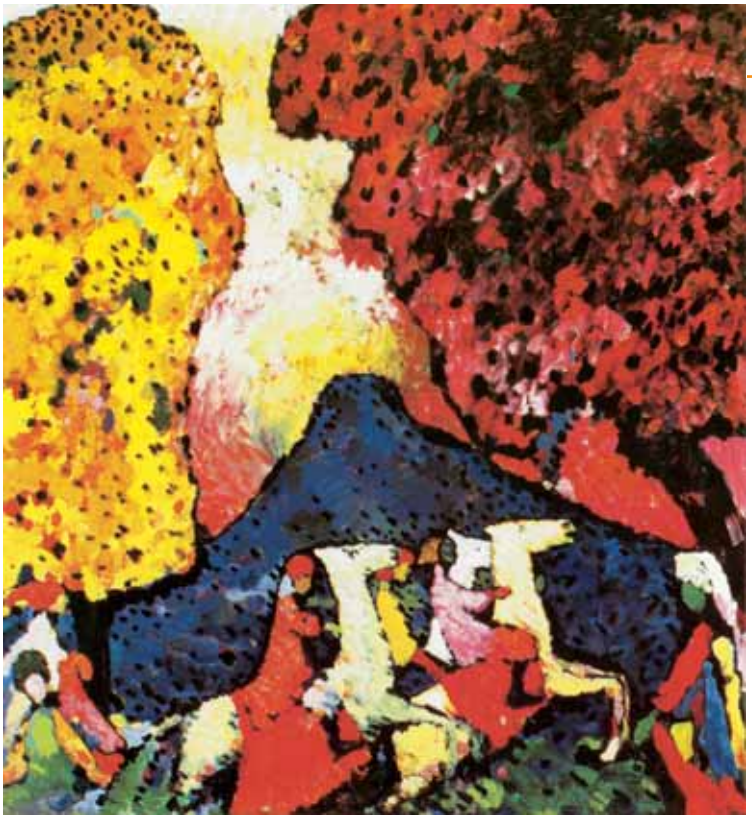

Καντίνσκι, «Καλοκαίρι».

Μιρό, «Καλοκαίρι».

Νταλί, «Εμμονή της μνήμης».

Παχής,« Πρωτομαγιά στην Κέρκυρα».

Ρέτζο, «Ο χορός».

Η ζωγραφική αλλάζει
μέσα στους αιώνες.
Από τους πίνακες
μπορούμε να μάθουμε
πολλά για τις συνήθειες
και τις σκέψεις
των ανθρώπων,
δηλαδή για
την καθημερινή τους ζωή.
Με τους πίνακες μπορούμε
να επικοινωνήσουμε
με το παρελθόν
και να καταλάβουμε
το παρόν.